

Jatkuvan oppimisen ja työllisyyden palvelukeskus, vuoden 2022 toimintasuunnitelman painopisteet

Päätetty Jatkuvan oppimisen ja työllisyyden neuvoston kokouksessa 4.3.2022.

Tausta

Jatkuvan oppimisen ja työllisyyden palvelukeskuksesta annetun lain 682/2021 2 §:n mukaan palvelukeskuksen tehtävänä on toimialaansa liittyvä:

- 1) tieto-, neuvonta- ja ohjauspalveluiden kehittäminen ja koordinointi;
- 2) osaamis- ja työvoimatarpeen ennakointitiedon analysointi;
- 3) erityisesti työssä oleville ja työvoiman ulkopuolella oleville suunnatun ja muuta julkisesti tuettua koulutustarjontaa täydentävän koulutuksen ja muiden osaamispalveluiden rahoittaminen;
- 4) alueellisten ja muiden yhteistyöverkostojen tuki ja vaikuttavuuden edistäminen.

Palvelukeskuksen yhteydessä toimii 5 §:n mukaan Jatkuvan oppimisen ja työllisyyden neuvosto, jonka yhtenä tehtävänä on päättää palvelukeskuksen vuosittaisen toimintasuunnitelman painopisteistä.

Lain esitöiden mukaan (HE 76/2021 vp) vuosittaisena painopisteenä voivat olla esimerkiksi osaamispalvelujen kohdentaminen tietyille toimialoille, kohderyhmille tai tiettyihin osaamistarpeisiin. Painopisteet ohjaavat voimavarojen suuntaamista valtion talousarviossa toimintaan osoitettujen määrärahojen puitteissa.

Vuoden 2022 määrärahat

Vuonna 2022 palvelukeskuksen toimintaan on varattu valtion talousarviossa yhteensä seuraavat määrärahat:

- Vuodelta 2021 siirtyvät määrärahat yhteensä 48 000 000 euroa koulutukseen ja osaamispalveluihin, kohderyhmien tavoittamiseen, koulutuksen aikaisiin tukitoimiin, ennakointiin ja osaamiskartoituksiin sekä kehittämisestä ja kokeiluista aiheutuvien menojen ja avustusten maksamiseen. Määrärahaan sisältyy 2,8 me nopeavaikutteisena työllisyystoimena ulkomaalaisten osaajien täydentävään

koulutukseen työmarkkinoille pätevyitymiseksi. Määrärahasta on varattu 5 200 000 euroa jatkuvan oppimisen uudistukseen (RRF pilari3) osana elpymis- ja palautumissuunnitelmaa.

- Vuoden 2022 talousarvion määrärahaa yhteensä 13 350 000 euroa jatkuvan oppimisen uudistamiseen (RRF pilari3) osana elpymis- ja palautumissuunnitelmaa.

Toimintasuunnitelman painopisteet vuonna 2022

1. Osaamis- ja työvoimatarpeen ennakointitiedon analysointi

Palvelukeskus käynnistää valtakunnallista ja alueellista työvoima- ja osaamistarpeiden ennakointitietoa kokoavan tietojärjestelmä- ja tietoaalustakokonaisuuden suunnittelun ja toteutuksen. Valmistelussa tehdään tiivistä yhteistyötä jatkuvan oppimisen digitaalisen palvelukokonaisuuden kehittämistyön kanssa.

Palvelukeskus aloittaa verkostomaisen ennakoinnin kehittämistyön oppilaitosten ja korkeakoulujen kanssa niiden strategisen ja operatiivisen toiminnan suunnittelun tueksi.

Palvelukeskus julkaisee Työmarkkinoiden osaamiskapeikat -raportin.

2. Erityisesti työssä oleville ja työvoiman ulkopuolella oleville suunnatun ja muuta julkisesti tuettua koulutustarjontaa täydentävän koulutuksen ja muiden osaamispalveluiden rahoittaminen

Palvelukeskus käynnistää tunnistamiensa koulutus- ja osaamistarpeiden perusteella valtionavustushakuja ja hankintamenettelyjä. Käytettävä rahoitusinstrumentti valikoidaan koulutuskohtaisesti soveltuvimmin tavoin.

Rahoituksen kohdentamisen painopisteet vuonna 2022 ovat seuraavat:

- Täydentävät ja pätevoittävät koulutukset osaajapula-aloilla mm. muualla kuin Suomessa tutkinnon suorittaneille
- Koronapandemiasta kärsineet alat
- Digitaidot sekä vihreään siirtymään (mm. bio- ja kiertotalous) liittyvä osaaminen

- Yliarjonta-aloilla työskentelevien osaamisen kehittäminen parantamaan toisaalta alalla työskentelevien työmarkkinakilpailukykyä ja toisaalta tukemaan urapolkuja työllisyydeltä kasvaviin ja vakaammille aloille
- Heikossa työmarkkina-asemassa olevien työmarkkinakilpailukyvyn vahvistaminen

Rahoituksen kohdentamisen painopisteet voivat täydentyä valmistelun kuluessa ennakoititiedon sekä alueilta ja sidosryhmiltä saatavan tiedon pohjalta.

Palvelukeskus luo rahoitusprosessit, jotka vastaavat palvelukeskuksen toimintasuunnitelman mukaisen koulutustarjonnan ja osaamispalveluiden järjestämisestä mahdollisimman tarkoituksenmukaisina kokonaisuuksina. Rahoitusta toteutetaan laadukkaasti, taloudellisesti ja suunnitelmallisesti.

Rahoituksen suuntaamisessa panostetaan erityisesti niihin arviointitekijöihin, jotka koskevat laatua, resurssointia ja vaikuttavuutta. Hankintamenettelyissä voidaan käyttää myös innovatiivisia hankintamalleja ja erilaisia kokeiluja. Hankintaprosesseja kehitetään säännöllisesti yhteistyössä koulutuksen toteuttajien ja sidosryhmien kanssa.

Palvelukeskus rahoittaa myös koulutukseen hakeutumista ja osallistumista tukevaa toimintaa, jota on esimerkiksi opiskelijarekrytoinnin kehittäminen ja hakeva toiminta.

Palvelukeskus selvittää, millainen rooli sillä voisi olla äkillisen rakennemuutoksen tilanteissa (sekä positiivisten että negatiivisten muutosten) ja laajemmissa yt-neuvottelutilanteissa.

Palvelukeskus tuottaa selvityksen keinoista, joiden avulla voidaan paremmin tavoittaa ja tukea niitä ihmisiä, joilla on eniten tarvetta osaamisensa kehittämiseen (ns. aliedustetut ryhmät). Lisäksi käynnistetään selvitykseen ja aiemmin hankittuun tietoon pohjautuen kokeiluja sekä luodaan yhteistyöverkosto aliedustettujen ryhmien osallistumisen edistämiseksi.

Palvelukeskus käynnistää osaamiskartoituksia koskevan pilotin.

3. Alueellisten ja muiden yhteistyöverkostojen tuki ja vaikuttavuuden edistäminen

Palvelukeskuksen kehittämissuunnitelmaa vuosille 2022–2026 valmistellaan yhteistyössä alueiden ja sidosryhmien kanssa keväällä 2022. Arvio on, että sidosryhmätilaisuuksia on 10–15 kappaletta.

Alueellisista verkostoista keskeisiä ovat ainakin ELY-keskusten jatkuvan oppimisen koordinaattoreiden kokoamat jatkuvan oppimisen verkostot. Verkostoissa on edustettuna laajasti osaamisen kehittämisen kentässä olevia toimijoita; kunnat, TE-toimistot, oppilaitokset, elinvoimapalvelut, yritykset, palveluntuottajat jne. Tarvittaessa palvelukeskus tukee uusien verkostojen syntymistä.

Alueellisissa verkostoissa voidaan koota ennakointitietoa palvelukeskuksen analysoitavaksi, tuoda analysoitua tietoa alueelle, tunnistaa yhdessä alueen osaamistarpeita sekä osaavan työvoiman saatavuuden ja osaamisen kehittämisen ongelmien juurisyitä ja “vipuvarsien mahdollisuuksia”. Verkostoissa voidaan myös tunnistaa tiettyihin osaamistarpeisiin tarjottavaa, valmista koulutustarjontaa, jota ei ole hyödynnetty. Lisäksi palvelukeskus voi tehdä yhteistyötä verkostojen kanssa rahoitushakujensa suunnittelussa.

Alueellisten verkostojen lisäksi palvelukeskus liittyy vuosittaisten painopisteiden mukaisiin, teemakohtaisiin ja muihin tarkoituksenmukaisiin valtakunnallisiin verkostoihin. Elinkeinoelämän, yritysten ja yksityisten palveluntuottajien näkemyksen varmistamiseksi työskentelemme aktiivisesti myös elinkeinoelämän verkostoissa (esim. Keskuskauppakamari, Business Finland, Suomen Yrittäjät, Kasper Ry, Henkilöstöpalveluyritysten liitto).

4. Tieto-, neuvonta- ja ohjauspalveluiden kehittäminen ja koordinointi

Palvelukeskus osallistuu jatkuvan oppimisen digitaalisen palvelukokonaisuuden valmisteluun, selvittää ohjaustahojen ennakointitiedon tarpeita ja tekee yhteistyötä alueellisten ohjausverkostojen kanssa.

5. Viestintä

Palvelukeskukselle luodaan verkkosivut, uutiskirje ja viestintäsuunnitelma.

Seuranta ja tarkistaminen

Vuoden 2022 toimintasuunnitelman painopisteiden toteutumista seurataan ja tarvittaessa tarkistetaan syyskuussa 2022.